Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради УДУ імені Михайла Драгоманова
“27” серпня 2025 р.
Протокол № 10
Проректор з навчально-методичної роботи
Проф. Роман ВЕРНИДУБ

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГАЛУЗІ

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми
Професійна освіта (Харчові технології)

галузі знань **01 Освіта/Педагогіка**
спеціальності **015 Професійна освіта**
спеціалізації **015.37 Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології**

Київ 2025

Укладач програми:

Микола КОРЕЦЬ, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інженерії та технологій виробництва Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Рецензенти:

Володимир ШЕВЧЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри інженерії та технологій виробництва Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Олег АВРАМЕНКО, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри техніко-технологічних дисциплін, охорони праці та безпеки життєдіяльності інженерно-педагогічного факультету Уманського педагогічного університету імені Павла Тичини

Погоджено з гарантом ОПП «Професійна освіта (Харчові технології)»

_____ Світлана ІЩЕНКО

Обговорено та рекомендовано до друку на засіданні Науково-методичної ради УДУ імені Михайла Драгоманова «26» листопада 2025 року, протокол № 6 .

Голова НМР _____ Роман ВЕРНИДУБ

І. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вивчення навчальної дисципліни «Комунікативні технології в галузі» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Професійна освіта (Харчові технології)», галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 015 Професійна освіта, спеціалізації 015.37 Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Мета навчальної дисципліни: набуття студентами компетенцій, знань, комунікативних умінь і навичок для здійснення професійної педагогічної діяльності за обраною спеціальністю.

ІІ. ОРІЄНТОВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

№ з/п	«Комунікативні технології в галузі» 3 кредити ЄКТС 90 годин ПП 2.14	**Кількість годин (денна форма навчання)**				**Кількість годин (заочна форма навчання)**			
		Аудиторні	лекції	Семінарські	СРС	Аудиторні	лекції	Семінарські	СРС
1	**Разом:**	**34**	**18**	**16**	**56**	**10**	**6**	**4**	**80**

ІІІ. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ І. ПРОЦЕС СПІЛКУВАННЯ ТА ЙОГО СКЛАДОВІ

Тема 1.1. Процес спілкування. Сутність, структура спілкування

Поняття спілкування та його значення у професійній діяльності.

Основні функції спілкування (інформаційна, регулятивна, афективно-оцінна тощо). Види та форми спілкування (ділове, міжособистісне, масове).

Основні етапи комунікативного процесу. Бар'єри у спілкуванні та способи їх подолання.

Тема 1.2. Вербальні засоби спілкування

Жести, міміка, поза, погляд як елементи комунікативної взаємодії.

Проксеміка: роль особистого простору у комунікації.

Паравербальні засоби (тон, темп, гучність голосу) та їх значення у спілкуванні.

Кроскультурні особливості невербального спілкування.

Тема 1.3. Невербальні засоби спілкування

Сутність та значення невербальної комунікації. Основні компоненти невербального спілкування. Жести та міміка як складові невербальної комунікації. Проксеміка – дистанція у спілкуванні. Паравербальні засоби спілкування. Контакт очей у комунікації (окулесика). Дотики (гаптика) у невербальному спілкуванні. Час, як невербальний засіб спілкування (хронеміка). Вплив невербальних засобів на сприйняття співрозмовника. Методи розвитку невербальної комунікації.

Тема 1.4. Інтерактивна складова спілкування

Поняття інтерактивної комунікації. Види комунікативної взаємодії.

Стратегії та тактики комунікації. Способи активізації інтерактивної взаємодії. Бар'єри інтерактивної комунікації та шляхи їх подолання.

Тема 1.5. Перцептивна складова спілкування

Сутність соціальної перцепції. Механізми соціального сприйняття. Вплив соціального сприйняття на комунікацію. Емоційний інтелект як основа

ефективного соціального сприйняття. Перцептивні помилки у комунікації. Методи покращення перцептивної комунікації.

МОДУЛЬ ІІ. ТЕХНОЛОГІЇ КОМУНІКАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Тема 2.1. Міжнародні та національні стандарти комунікації

Основи професійної комунікації. Етичні норми та стандарти ділового спілкування. Міжнародні стандарти професійної комунікації. Національні особливості професійного спілкування.

Тема 2.2. Інструментарій комунікацій у професійному середовищі

Основні види професійної комунікації. Електронні засоби комунікації. Презентаційні технології. Особливості внутрішньо-організаційної комунікації.

Тема 2.3. Маніпуляції та асертивна поведінка

Поняття маніпуляції у комунікації. Методи протидії маніпуляціям. Асертивна поведінка як альтернатива маніпуляції. Техніка ефективного самозахисту у комунікації.

Тема 2.4. Конфлікти у професійному середовищі

Поняття конфлікту та його роль у комунікації. Конфліктологія: моделі вирішення конфліктів. Методи управління конфліктами. Конфлікти у міжкультурному середовищі. Емоційний інтелект у вирішенні конфліктів.

IV. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Комунікативні технології в галузі : Електронний курс ***https://classroom.google.com/c/NzIzNjQyNTI1MzE1?cjc=q3u7b6***

2. Комунікативні технології інформаційного суспільства [Електроний ресурс]: монографія / за наук. ред. А. І. Гусєва; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соціальної та політичної психології НАПН України. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2020. 142 с. URL:https://ispp.org.ua/wpcontent/uploads/2020/10/GusevMonogr2020-maket.pdf

3. Опалюк О.М., О.М.Вержиховська, Ю.А.Михальська С-90 Сучасні комунікативні технології : Навчально-методичний посібник. – Кам’янець-

Подільський: СОПСР, 2021. 203с. http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/5602/Suchasni-komunikatyvni-tekhnolohii.pdf?sequence=1&isAllowed=y

4. Психологія спілкування : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, Л. В. Пляка, Н. В. Альохіна, В. С. Шаповалова. — 2-ге вид., перероб. і допов. — Х. : НФаУ, 2018. — 140 с. https://surl.li/gvztct

5. Різник Н.А. Основи професійної комунікації : навчально-методичний посібник Переяслав-Хмельницький, 2014. 80 с. https://document.kdu.edu.ua/info_zab/061_128.pdf

6. Роудз Марк. Як розмовляти з ким завгодно. Впевнене спілкування в будь-якій ситуації. Київ: Сварог, 2021. 159 с. https://lib.udu.edu.ua/rekomenduiemo-pochytaty/mark-roudz-yak-rozmovlyati-z-kim-zavgodno

7. Теслюк В.М. Індивідуальний стиль педагогічного спілкування викладача: теоретико-методичний аспект: монографія; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ : Ліра-К, 2018. 211 с. https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u169/%D0%A2%D0%B5%D1%81%D0%BB%D1%8E%D0%BA.pdf